

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 22. septembra 2022*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Smernica 93/13/EHS – Nekalé obchodné praktiky voči spotrebiteľom – Zásada efektivity – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Skrátene konanie o zaplatenie odmeny advokáta – Prípadná nekalá povaha podmienok obsiahnutých v dohode o odmene – Vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje možnosť preskúmania súdom – Článok 4 ods. 2 – Rozsah výnimky – Smernica 2005/29/ES – Článok 7 – Klamlivá obchodná praktika – Zmluva uzavretá medzi advokátom a jeho klientom, ktorá tomuto klientovi zakazuje pod hrozbou finančného postihu vziať návrh späť bez vedomia advokáta alebo v rozpore s jeho stanoviskom“

Vo veci C-335/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de Primera Instancia n° 10 bis de Sevilla (Súd prvého stupňa č. 10a Sevilla, Španielsko) z 24. mája 2021 a doručený Súdnemu dvoru 27. mája 2021, ktorý súvisí s konaním:

Vicente

proti

Delia,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory S. Rodin, sudcovia J.-C. Bonichot a O. Spineanu-Matei (spravodajkyňa),

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- španielska vláda, v zastúpení: I. Herranz Elizalde, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: J. Baquero Cruz a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: španielčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/ES z 25. októbra 2011 (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 64) (ďalej len „smernica 93/13“), a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 2005, s. 22).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Vicentem, advokátom, a pani Deliovou, jeho klientkou, v dôsledku nezaplatenia odmeny požadovanej za právne služby, ktoré jej boli poskytnuté.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 93/13

- 3 Dvadsiate prvé a dvadsiate štvrté odôvodnenie smernice 93/13 znejú:

„keďže členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa nekalé podmienky neuplatňovali v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcu alebo dodávateľa...

...

keďže súdy alebo správne orgány členských štátov musia mať k dispozícii primerané a účinné prostriedky na zabránenie ďalšieho uplatňovania nekalých podmienok v zmluvách [uzavretých so spotrebiteľmi – *neoficiálny preklad*]...”

- 4 Článok 3 ods. 1 tejto smernice znie:

„Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery [dobrej viery – *neoficiálny preklad*] spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.“

5 Článok 4 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí [nekalá povaha zmluvných podmienok sa posudzuje – *neoficiálny preklad*] so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená [, ktoré sú predmetom zmluvy – *neoficiálny preklad*] a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

2. Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné [Posúdenie nekalej povahy podmienok sa netýka ani definície hlavného predmetu zmluvy, ani primeranosti medzi cenou a odmenou na jednej strane a službami a tovarom poskytovanými ako protihodnota na strane druhej, pokiaľ sú tieto podmienky formulované jasne a zrozumiteľne – *neoficiálny preklad*].“

6 Podľa článku 6 ods. 1 tej istej smernice:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

7 Článok 7 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvisl[é]mu [ďalšiemu – *neoficiálny preklad*] uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Smernica 2005/29

8 Článok 5 ods. 4 smernice 2005/29 stanovuje:

„Za nekalé obchodné praktiky sa považujú najmä tie, ktoré:

a) sú klamlivé v zmysle článkov 6 a 7, alebo

alebo

b) sú agresívne v zmysle článkov 8 a 9.“

9 Článok 7 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak v skutkovej súvislosti, berúc do úvahy všetky jej črty, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostriedku, opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

2. Za klamlivé opomenutie sa taktiež považuje, ak obchodník skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, vzhľadom na okolnosti popísané v uvedenom odseku, alebo neoznámi obchodný účel obchodnej praxe, ak už nie je zrejmý z kontextu, a tam, kde v jednom alebo druhom prípade toto spôsobí alebo je pravdepodobné, že spôsobí, že priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.“

Španielske právo

- 10 Konanie o zaplatenie odmeny je upravené v Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 1/2000 o Civilnom sporovom poriadku) zo 7. januára 2000 (BOE č. 7 z 8. januára 2000, s. 575, ďalej len „LEC“).

- 11 Článok 34 LEC týkajúci sa „vyúčtovania odmeny právneho zástupcu“ v odseku 2 stanovoval:

„Po uplatnení nároku na odmenu a po tom, čo ho súdny tajomník vyhlási za prípustný, tento tajomník vyzve klienta, aby v lehote desiatich dní zaplatil požadovanú sumu alebo podal námietky proti tomuto nároku z dôvodu, že suma nie je oprávnená, pod hrozbou exekúcie, ak klient túto sumu nezaplatí a nepodá námietky.

Ak v tejto lehote klient podal námietku, súdny tajomník poskytne právnenému zástupcovi trojdňovú lehotu, aby sa vyjadril k tejto námietke. Následne súdny tajomník preskúma vyúčtovanie odmien a procesné úkony, ako aj predložené listiny a v lehote desiatich dní vydá odôvodnené rozhodnutie, ktorým určí sumu, ktorá sa má vyplatiť právnenému zástupcovi. Táto suma podlieha exekúcii, ak sa platba neuskutoční do piatich dní od doručenia rozhodnutia.

Proti odôvodnenému rozhodnutiu uvedenému v predchádzajúcom pododseku nie je prípustný opravný prostriedok, ale nemá nijaký vplyv na rozsudok, ktorý by mohol byť vydaný v neskoršom riadnom súdnom konaní.“

- 12 Článok 34 ods. 2 tretí pododsek LEC bol vyhlásený za protiústavný a zrušený rozsudkom Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) 34/2019 zo 14. marca 2019 (BOE č. 90 z 15. apríla 2019, s. 39549, ďalej len „rozsudok č. 34/2019“).

- 13 Článok 35 LEC s názvom „Odmeny advokáta“ stanovuje:

„1. Advokáti si môžu voči účastníkovi konania, ktorého zastupujú, uplatniť nárok na odmenu, ktorý mu vznikol vo veci, a to predložením podrobného vyúčtovania a výslovným uvedením, že na túto odmenu má nárok a že mu nebola zaplatená. ...

2. Po uplatnení tohto nároku súdny tajomník vyzve dlžníka, aby zaplatil požadovanú sumu alebo podal námietky proti tomuto nároku v desaťdňovej lehote s upozornením, že ak nezaplatí ani nepodá námietky, dôjde k exekúcii.

Ak dlžník v uvedenej lehote napadne odmenu z dôvodu, že nie je oprávnená, uplatní sa článok 34 ods. 2 druhý a tretí pododsek.

V prípade napadnutia odmeny z dôvodu, že je neprimeraná, súdny tajomník vyzve advokáta, aby sa do troch dní vyjadril k námietke. Ak advokát nesúhlasí so znížením odmeny, o ktoré bol požiadaný, súdny tajomník vykoná jej predbežnú úpravu v súlade s článkom 241 a nasl., ibaže

advokát preukáže, že odporca vopred písomne súhlasil s predbežnou cenovou ponukou, a vydá odôvodnené rozhodnutie, ktorým sa určí dlžná suma, s upozornením, že ak sa platba neuskutoční do piatich dní od doručenia tohto rozhodnutia, dôjde k exekúcii.

Proti tomuto odôvodnenému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok, ale nemá nijaký vplyv na rozsudok, ktorý by mohol byť vydaný v neskoršom riadnom súdnom konaní.

3. Ak dlžník nepodá v stanovenej lehote námietku, nariadi sa v prípade nároku na odmenu exekúcia na sumu uvedenú vo výúčtovaní spolu s vynaloženými trovami.“

- 14 V článku 35 ods. 2 druhom pododseku LEC bola formulácia „a tretí pododsek“ vyhlásená za protiústavnú a zrušená rozsudkom č. 34/2019. To isté platí pre článok 35 ods. 2 štvrtý pododsek.
- 15 Článok 206 LEC s názvom „Druhy rozhodnutí“ sa nachádza v jeho kapitole VIII, nazvanej „Procesné rozhodnutia“. Tento článok stanovuje:

„...“

2. Rozhodnutia súdnych tajomníkov sa nazývajú ‚incidenčné opatrenia‘ a ‚odôvodnené rozhodnutia‘.

...“

- 16 Podľa článku 454a LEC s názvom „Návrh na preskúmanie“:

„1. ...“

Proti odôvodneným rozhodnutiam o ukončení konania alebo brániacim jeho pokračovaniu možno podať priamy opravný prostriedok – návrh na preskúmanie. Tento opravný prostriedok nemá odkladný účinok a v žiadnom prípade nemožno napadnúť žalobou to, čo bolo rozhodnuté.

Takisto je možné podať priamy opravný prostriedok – návrh na preskúmanie proti odôvodneným rozhodnutiam vo výslovne stanovených prípadoch.

2. Návrh na preskúmanie sa musí podať do piatich dní prostredníctvom vyjadrenia s uvedením pochybenia, ktorým je postihnuté odôvodnené rozhodnutie. Ak sú tieto podmienky splnené, súdny tajomník opatrením na zabezpečenie priebehu konania vyhlási návrh za prípustný, pričom protistranám poskytne jednotnú lehotu piatich dní na vznesenie námietok proti tomuto návrhu, ak to považujú za relevantné.

Ak nie sú splnené podmienky prípustnosti návrhu, súd ho vyhlási za neprípustný vydaním odôvodneného rozhodnutia.

Po uplynutí lehoty na podanie námietky súd rozhodne uznesením v lehote piatich dní, a to bez ohľadu na to, či boli alebo neboli predložené písomné pripomienky. Proti rozhodnutiam týkajúcim sa prípustnosti alebo neprípustnosti nemožno podať opravný prostriedok.

3. Uznesenie, ktorým sa rozhoduje o návrhu na preskúmanie, možno napadnúť odvolaním len vtedy, ak sa ním ukončuje konanie alebo bráni jeho ďalšiemu pokračovaniu.“

17 Po čiastočnom zrušení článkov 34 a 35 LEC uvedenom v bodoch 12 a 14 tohto rozsudku môžu byť odôvodnené rozhodnutia súdneho tajomníka, proti ktorým nebolo možné podať opravný prostriedok, predmetom návrhu na obnovu konania na základe článku 454a LEC.

18 Podľa článku 517 ods. 2 LEC:

„Exekučné tituly sa vzťahujú len tieto akty:

...

9. iné procesné rozhodnutia alebo listiny, na ktoré sa môže podľa tohto alebo iného zákona vzťahovať exekúcia.“

19 Článok 556 LEC s názvom „Námietky voči výkonu procesných alebo rozhodcovských rozhodnutí alebo mediačných dohôd“ v odseku 1 stanovuje:

„Ak je exekučným titulom procesné alebo rozhodcovské rozhodnutie ukladajúce povinnosť alebo mediačná dohoda, odporca môže v rámci desaťdňovej lehoty, ktorá sa počíta od doručenia uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, podať proti tomuto uzneseniu písomnú námietku, v ktorej poukáže na zaplatenie alebo dodržanie výroku rozsudku, rozhodcovského rozhodnutia alebo dohody, a musí o tom predložiť listinný dôkaz.

Možno sa tiež odvolávať na skutočnosť, že výkon rozhodnutia bol premlčaný alebo že bola uzavretá dohoda alebo transakcia s cieľom vyhnúť sa výkonu pod podmienkou, že uvedené dohody a transakcie sú predmetom notárskej zápisnice.“

20 Článok 557 LEC s názvom „Námietka proti výkonu rozhodnutia vykonaného na základe mimosúdnych alebo iných ako rozhodcovských exekučných titulov“ v odseku 1 stanovuje:

„Ak sa nariadi exekúcia na základe aktov uvedených v bodoch 4, 5, 6 a 7, ako aj na základe iných exekučných titulov uvedených v článku 517 ods. 2 bode 9, odporca môže namietiť proti exekúcii v lehotách a vo forme stanovenej v predchádzajúcom článku, len ak sa zakladá na jednom z týchto dôvodov:

...

7. titul obsahuje nekalú podmienku.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

21 Dňa 9. februára 2017 sa pani Delia a advokáti, pán Augusto a pán Vicente, dohodli na splnomocnení týkajúcom sa najmä preštudovania spisu, mimosúdneho vymáhania a v prípade potreby vymáhania súdnou cestou, ako aj prípadne podania žaloby o neplatnosť nekalých podmienok uvedených v zmluve o pôžičke, ktorú 26. novembra 2003 uzavrela pani Delia s bankovou inštitúciou.

22 Splnomocnenie obsahovalo ustanovenie, podľa ktorého „pri podpise splnomocnenia sa klient zaväzuje riadiť pokynmi kancelárie a ak z akéhokoľvek dôvodu vezme pred ukončením súdneho konania návrh späť, alebo ak uzatvorí dohodu s bankou, bez vedomia alebo v rozpore so

stanoviskom kancelárie, zaplatí sumu vyplývajúcu z uplatnenia sadzobníka advokátskej komory v Seville na určenie trov konania týkajúcich sa žaloby o neplatnosť a sumy (ďalej len „ustanovenie o späťvzatí“).

- 23 Pani Delia sa obrátila na túto advokátsku kanceláriu na základe reklamy na sociálnej sieti, kde sa neuvádzalo ustanovenie o späťvzatí, takže dotknutá osoba bola informovaná len o cene právnych služieb. V prejednávanej veci teda nie je preukázané, že pani Delia vedela o ustanovení o späťvzatí pred podpísaním splnomocnenia.
- 24 Pred podaním žaloby o neplatnosť pán Vicente 22. februára 2017 adresoval dotknutej bankovej inštitúcii návrh na mimosúdne vyrovnanie, v nadväznosti na ktorý táto inštitúcia 2. júna 2017 navrhla vrátiť priamo pani Deliovej sumu 870,67 eura z dôvodu neoprávnene zaplatených súm na základe podmienky stanovujúcej minimálnu úrokovú sadzbu obsiahnutú v zmluve o pôžičke. Pani Delia sa rozhodla prijať túto ponuku. Neexistuje však nijaký dôkaz o presnom dátume, kedy pani Delia informovala pána Vicenteho o tom, že dostala odpoveď od banky, ani o tom, či jej táto banka vtedy odporučila, aby tento návrh neprijala.
- 25 Žaloba o neplatnosť podmienky stanovujúcej minimálnu úrokovú sadzbu z 22. mája 2017, ktorú podpísal pán Vicente a právna zástupkyňa, bola 12. júna 2017 zapísaná na vnútroštátnom súde Juzgado de Primera Instancia n° 10 bis de Sevilla (Súd prvého stupňa č. 10a Sevilla, Španielsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 26 Faxom z 13. júna 2017 pán Vicente oznámil svojej klientke svoj nesúhlas s návrhom bankovej inštitúcie, pričom zdôraznil, že proti nej bola podaná žaloba.
- 27 Dňa 25. septembra 2017 právna zástupkyňa informovala vnútroštátny súd o späťvzatí žaloby, ktorú podala pani Deliová, z dôvodu, že pani Deliová dosiahla mimosúdne vyrovnanie, pričom spresnila, že toto späťvzatie bolo odôvodnené tým, že na rozdiel od stanoviska jej advokáta a po podaní žaloby jeho klientka súhlasila s týmto vyrovnaním. V dôsledku toho tajomník tohto súdu vydal v ten istý deň odôvodnené rozhodnutie, ktorým konanie ukončil.
- 28 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že 13. novembra 2017 sa pán Vicente obrátil na tajomníka vnútroštátného súdu s návrhom na začatie konania o zaplatenie odmeny proti pani Deliovej týkajúcej sa sumy 1 105,50 eura bez DPH, teda celkovo 1 337,65 eura, ktorej výpočet bol stanovený takto:

„Základ vyúčtovania: 18 000,00 eura. Výsledok po uplatnení sadzobníka: 2 211,00 [eur];

... 50 % v súvislosti s podaním žaloby: 1 105,50 [eura]“.
- 29 Ako odôvodnenie požadovanej sumy bol k návrhu pripojený dokument s názvom „Dohoda o odmene“, ktorý odkazoval na pravidlá upravujúce odmeny za odbornú činnosť advokátskej komory v Seville.
- 30 Pani Deliová, za právnej pomoci advokáta ustanoveného súdom, vzniesla voči tejto odmene námietku z dôvodu, že nie je oprávnená. Nebola totiž informovaná o existencii ustanovenia o späťvzatí, takže bola len povinná zaplatiť ako odmenu 10 % sumy prijatej od úverovej banky, teda 105,35 eura, čo je suma, ktorá bola zaplatená. Pani Deliová pri tejto príležitosti tiež poukázala na nekalú povahu ustanovenia o späťvzatí.

- 31 Odôvodneným rozhodnutím z 15. októbra 2020 tajomník vnútroštátneho súdu zamietol túto námietku a určil sumu, ktorú pani Deliová dlhovala ako odmenu advokáta, na 1 337,65 eura, pričom stanovil päťdňovú lehotu na zaplatenie, inak bude nariadená exekúcia. Otázka týkajúca sa nekalej povahy ustanovenia o späťvzatí nebola týmto tajomníkom preskúmaná.
- 32 Dňa 2. februára 2021 pani Deliová podala na vnútroštátny súd návrh na preskúmanie proti tomuto odôvodnenému rozhodnutiu, ktorý bol vyhlásený za prípustný a doručený pánovi Vicentemu. Pán Vicente podal vyjadrenie k žalobe, v ktorom navrhoval zamietnuť návrh a uložiť pani Deliovej povinnosť nahradiť trovy konania.
- 33 Tento súd má pochybnosti o tom, či vnútroštátne procesné pravidlá upravujúce konanie o zaplatenie odmeny sú v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi zo smernice 93/13, so zásadou efektivity a právom na účinnú súdnu ochranu stanoveným v článku 47 Charty.
- 34 V tejto súvislosti uvedený súd spresňuje, že podľa španielskeho práva advokáti majú k dispozícii tri procesné prostriedky na to, aby súdnou cestou požadovali zaplatenie dlžnej odmeny: riadne súdne konanie, konanie o platobnom rozkaze alebo konanie o zaplatenie odmeny uvedené v článku 35 LEC, ktoré je skráteným konaním s obmedzenými zárukami. Toto posledné uvedené konanie patrí do právomoci tajomníka súdu, na ktorom bolo začaté súdne konanie zakladajúce zaplatenie odmeny, ktorá bola predmetom návrhu.
- 35 Konanie o zaplatenie odmeny tak patrí najprv do právomoci súdneho tajomníka, teda orgánu, ktorý podľa rozsudku zo 16. februára 2017, Margarit Panicello (C-503/15, EU:C:2017:126), a rozsudku č. 34/2019, nie je poverený výkonom súdnych funkcií. Podľa článku 35 LEC možno odmeny napadnúť z dôvodu, že nie sú oprávnené alebo sú neprimerané, keďže rozhodnutie vydané tajomníkom po podaní takejto námietky je v článku 206 LEC kvalifikované ako „odôvodnené rozhodnutie“. V nadväznosti na rozsudok č. 34/2019 možno proti tomuto rozhodnutiu následne podať návrh na preskúmanie v súlade s článkom 454a LEC.
- 36 Preto, hoci sa konanie o zaplatenie odmeny podľa článku 35 LEC týka zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom, ktorá, ako vyplýva z rozsudku z 15. januára 2015, Šiba (C-537/13, EU:C:2015:14), patrí do pôsobnosti smernice 93/13, možnosť, že toto konanie bude začaté na súde, je podmienená podaním návrhu na preskúmanie proti odôvodnenému rozhodnutiu súdneho tajomníka. Navyše vzhľadom na stručnosť tohto návrhu na preskúmanie a možnosť podať návrh na riadne súdne konanie v súlade s článkom 35 ods. 2 LEC súd nemôže *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok obsiahnutých v zmluve o poskytnutí právnych služieb, keďže preskúmanie súdom sa v zásade obmedzuje na rozsah odôvodneného rozhodnutia prijatého súdnym tajomníkom. Systém vykonávania dôkazov je obmedzený aj na listinné dôkazy, ktoré už boli tomuto tajomníkovi predložené.
- 37 Pokiaľ ide o možnosť spotrebiteľa využiť riadne súdne konanie podľa článku 35 ods. 2 LEC, aby uplatnil svoje práva vyplývajúce zo smernice 93/13, vnútroštátny súd uvádza, že z rozsudku č. 34/2019 vyplýva, že toto konanie nie je nápravou mimosúdnej povahy konania o zaplatenie odmeny advokáta, pretože nebráni účinnosti odôvodnených rozhodnutí súdneho tajomníka, ktoré určujú odmeny advokáta.
- 38 Pokiaľ ide o výkon rozhodnutí súdneho tajomníka, tento súd spresňuje, že hoci táto fáza prebieha pod dohľadom súdu, spotrebiteľ môže vzniknúť námietku len z dôvodov stanovených v článku 556 LEC, medzi ktoré nepatrí prípadná nekalá povaha podmienok obsiahnutých v titule, na základe ktorého bolo toto rozhodnutie vydané.

- 39 Podľa vnútroštátneho súdu v rámci konania o preskúmaní odôvodneného rozhodnutia tajomníka, akým je rozhodnutie, ktoré mu bolo predložené, je tento súd vzhľadom na stručný charakter podľa článku 35 LEC povinný potvrdiť alebo zrušiť odôvodnené rozhodnutie tajomníka. V tejto súvislosti mu neprináleží skúmať prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom.
- 40 V dôsledku toho uvedený súd v prvom rade pochybuje o zlučiteľnosti takéhoto procesného systému s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa povinnosti súdu vykonať takéto preskúmanie, prípadne ho vykonať bez návrhu. Na jednej strane totiž súdny tajomník v rámci konania o zaplatení odmeny nevykonáva funkcie justičného orgánu a nemá právomoc vykonať toto preskúmanie. Na druhej strane v prípade návrhu na preskúmanie odôvodneného rozhodnutia tajomníka nie je stanovené ani to, že súd má vykonať takéto preskúmanie. Vnútroštátny súd sa preto pýta, či mu napriek týmto procesným pravidlám neprináleží, aby sám vykonal uvedené preskúmanie *ex offo*, keďže sa nemôže uspokojiť so zrušením odôvodneného rozhodnutia a vrátiť vec súdnemu tajomníkovi na ďalšie konanie, pretože tento tajomník nemá právomoc tak urobiť.
- 41 Ak by mal v prejednávanej veci vnútroštátny súd preskúmať *ex offo* nekalú povahu ustanovenia o späťvzatí, tento posledný uvedený súd sa ďalej pýta, či sa na túto podmienku vzťahuje výnimka stanovená v článku 4 ods. 2 smernice 93/13, alebo či má skôr povahu ustanovenia o odškodnení alebo zmluvnej podmienky, ktorej prípadná nekalá povahapodlieha preskúmaniu súdom. Aj keby sa však taká podmienka, akou je ustanovenie o späťvzatí, mala považovať za súčasť hlavného predmetu zmluvy alebo primeranosti medzi cenou a službami poskytovanými za protihodnotu, bolo by potrebné preskúmať, či spĺňa požiadavky transparentnosti. V tejto súvislosti tento súd poznamenáva, že ustanovenie o späťvzatí neupravuje určitú sumu alebo spôsob výpočtu požadovanej odmeny, ale len odkazuje na orientačný sadzobník stanovený advokátskou komorou v Seville. Rozsah vnútroštátnych právnych úprav týkajúcich sa profesijných komôr, ako aj výklad niektorých ich ustanovení však nie je jasný.
- 42 Okrem toho podľa uvedeného súdu nič nenasvedčuje tomu, že orientačný sadzobník, ktorý slúžil na výpočet odmien požadovaných pánom Vicente, je verejný, a nepreukázalo sa ani to, že pani Deliová bola informovaná o jeho obsahu.
- 43 Napokon sa vnútroštátny súd pýta, či vloženie ustanovenia do zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom, akým je ustanovenie o späťvzatí, ktoré odkazuje na sadzobník advokátskej komory a ktoré nie je uvedené v obchodnej ponuke ani v informáciách uvedených pred uzavretím uvedenej zmluvy, možno kvalifikovať ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle smernice 2005/29.
- 44 Za týchto podmienok Juzgado de Primera Instancia n ° 10 bis de Barcelona (Súd prvého stupňa č. 10a Sevilla) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Je skrátené konanie o návrhu advokáta na vyplatenie odmeny, ktoré nedovoľuje súdu *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, vzhľadom na to, že súd nerozhoduje v žiadnej fáze tohto konania okrem prípadu, keď klient podá námietky proti uvedenému návrhu a niektorý z účastníkov konania neskôr podá sťažnosť proti konečnému rozhodnutiu súdneho tajomníka, v súlade so smernicou 93/13 a so zásadou efektivity, ktorá je v nej stanovená, v spojení s právom na účinnú súdnu ochranu v zmysle článku 47 Charty?

2. Je v súlade so smernicou 93/13 a so zásadou efektivity, ktorá je v nej stanovená, v spojení s právom na účinnú súdnu ochranu v zmysle článku 47 Charty, ak súd prípadne skúma nekalú povahu *ex offio* alebo na návrh účastníka konania v takomto skrátenom konaní na základe sťažnosti podanej proti rozhodnutiu, ktoré vydal mimosúdny orgán, akým je súdny tajomník, pričom toto skúmanie v zásade musí byť obmedzené výlučne na to, čo bolo predmetom tohto rozhodnutia, a neumožňuje vykonať iné dôkazy, než sú listinné dôkazy, ktoré už predložili účastníci konania?
3. Má sa ustanovenie, ktoré je súčasťou zmluvy uzavretej medzi advokátom a spotrebiteľom, akým je sporné ustanovenie, ktoré stanovuje, že v osobitnom prípade, keď klient bez vedomia alebo v rozpore so stanoviskom advokátskej kancelárie vezme návrh na začatie súdneho konania pred jeho skončením späť alebo uzavrie dohodu s dotknutou inštitúciou, klient musí zaplatiť určitú odmenu, považovať za podmienku, na ktorú sa vzťahuje článok 4 ods. 2 smernice 93/13, lebo ide o hlavnú podmienku týkajúcu sa predmetu zmluvy, v tomto prípade cenu?
4. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku, môže byť takéto ustanovenie, ktoré stanovuje odmeny podľa sadzovníka advokátskej komory, ktorý stanovuje odlišné pravidlá, ktoré sa majú uplatniť podľa jednotlivého prípadu, a ktoré nebolo uvedené v rámci vopred uvádzaných informácií, považované za jasné a zrozumiteľné v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13?
5. V prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku, možno vloženie ustanovenia do zmluvy uzavretej medzi advokátom a spotrebiteľom, akým je sporné ustanovenie, ktoré stanovuje odmenu advokáta len prostredníctvom odkazu na sadzovník advokátskej komory, ktorý stanovuje odlišné pravidlá, ktoré sa majú uplatniť, podľa jednotlivého prípadu, a ktorá vôbec nebola spomenutá v obchodnej ponuke a vo vopred uvádzaných informáciách, považovať za nekalú obchodnú prax v zmysle smernice 2005/29?“

O prípustnosti

- 45 Španielska vláda namieta proti prípustnosti prvej až tretej a piatej otázky. Podľa tejto vlády má prvá otázka hypotetickú povahu, keďže sa týka situácie, v ktorej nebol podaný návrh na preskúmanie. Pokiaľ ide o druhú otázku, uvedená vláda poukazuje na nedostatočné spresnenia, pokiaľ ide o obsah obmedzení stanovených vnútroštátnou právnou úpravou, ktoré sa týkajú rozsahu preskúmania, ktoré súd v zásade vykonáva v rámci návrhu na preskúmanie. Táto vláda zastáva názor, že odpoveď na tretiu a piatu otázku sa nezdá byť ani potrebná, ani relevantná na rozhodnutie vo veci samej.
- 46 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že pri prejudiciálnych otázkach platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom v zmysle článku 267 ZFEÚ iba vtedy, ak najmä požiadavky na obsah návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvedené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdného dvora nie sú splnené, pokiaľ je zjavné, že výklad alebo posúdenie platnosti predpisu Únie, o ktoré žiada vnútroštátny súd, nemá žiadny vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, alebo pokiaľ ide o hypotetický problém (rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 50 a citovaná judikatúra).

- 47 Pokiaľ ide o hypotetickú povahu prvej otázky a nedostatočnú povahu vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom na podporu druhej otázky, treba na jednej strane konštatovať, že prvá otázka nemá takúto povahu, keďže ju treba chápať v širšom zmysle, a to v tom, že jej cieľom je v podstate posúdiť zlučiteľnosť neexistencie preskúmania prípadnej nekalej povahy ustanovenia obsiahnutého v zmluve uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom so smernicou 93/13 súdom. Na druhej strane informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom týkajúce sa druhej otázky umožňujú dostatočne určiť jej rozsah.
- 48 Pokiaľ ide o tretiu a piatu otázku, nezdá sa, že by nemal požadovaný výklad práva Únie nijakú súvislosť s predmetom sporu vo veci samej.
- 49 Na jednej strane, pokiaľ ide o tretiu otázku, ak by sa malo odpovedať tak, že vnútroštátny súd je povinný preskúmať prípadnú nekalú povahu ustanovenia o späťvzatí, bude musieť posúdiť, či sa na takúto podmienku vzťahuje výnimka stanovená v článku 4 ods. 2 smernice 93/13. Na druhej strane, pokiaľ ide o výklad smernice 2005/29, ktorá je predmetom piatej otázky, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že je nevyhnutný „na rozhodnutie vo veci samej“. Týka sa teda preskúmania prípadnej nekalej povahy ustanovenia týkajúceho sa späťvzatia na základe článku 4 ods. 1 smernice 93/13, ktoré musí vnútroštátny súd vykonať v prípade odpovede v tomto zmysle na prvú až tretiu otázku.
- 50 Prvá až tretia a piata otázka sú preto prípustné.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 51 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 93/13 v spojení so zásadou efektivity a článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa skráteného konania o zaplatenie odmeny advokáta, na základe ktorej návrh podaný proti klientovi – spotrebiteľovi je predmetom rozhodnutia prijatého mimosúdny orgánom, keďže zásah súdu je upravený až v štádiu prípadného podania opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu, bez toho, aby mal súd rozhodujúci pri tejto príležitosti možnosť v prípade potreby *ex officio* preskúmať, či podmienky obsiahnuté v zmluve, ktorá viedla k podaniu návrhu na zaplatenie odmeny, sú nekalej povahy, ani pripustiť predloženie iných listinných dôkazov účastníkmi konania, než sú tie, ktoré boli predložené mimosúdny orgánu.
- 52 Na úvod treba pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, nerovnosť medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaná iba pozitívnym zásahom, ktorý je vonkajším vo vzťahu k samotným zmluvným stranám, pričom vnútroštátny súd je povinný *ex officio* posúdiť prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacej do pôsobnosti smernice 93/13, akonáhle má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tieto účely (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, body 41 až 43, ako aj citovanú judikatúru).
- 53 Hoci Súdny dvor už z viacerých hľadísk a vzhľadom na požiadavky článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice 93/13 spresnil spôsob, akým má vnútroštátny súd zabezpečiť ochranu práv, ktoré spotrebiteľom vyplývajú z tejto smernice, nič to nemení na skutočnosti, že právo Únie v zásade neharmonizuje konania uplatniteľné na skúmanie údajne nekalej povahy zmluvnej podmienky

a že tieto konania teda patria do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov (rozsudok z 26. júna 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, bod 45 a citovaná judikatúra). Tak je to aj v konaní vo veci samej, pokiaľ ide o procesné predpisy španielskeho práva upravujúce konanie o zaplatenie odmeny advokáta, ktoré v prípade neexistencie harmonizácie patria do právneho poriadku tohto členského štátu.

- 54 V súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, však nemôžu byť nepriaznivejšie ako procesné podmienky týkajúce sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie (zásada efektivity) (rozsudok z 24. októbra 2018, XC a i., C-234/17, EU:C:2018:853, bod 22 a citovaná judikatúra).
- 55 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, ktorá jediná je predmetom otázok vnútroštátneho súdu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa musí každý prípad, v ktorom vzniká otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie znemožňuje, alebo príliš sťažuje uplatňovanie práva Únie, preskúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v rámci celého konania, na jeho priebeh konania a osobitosti na jednotlivých vnútroštátnych súdoch (rozsudok zo 14. marca 2013, Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 53 a citovaná judikatúra).
- 56 Treba tiež poznamenať, že hoci dodržiavanie zásady efektivity nemôže v plnej miere nahradiť úplnú nečinnosť dotknutého spotrebiteľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. septembra 2014, Kušionová, C-34/13, EU:C:2014:2189, bod 56 a citovanú judikatúru), je nutné posúdiť, či vzhľadom na osobitosti dotknutého vnútroštátneho konania existuje nezanedbateľné riziko, že v konaniach začatých na podnet predajcov alebo dodávateľov, keď sú spotrebiteľia v postavení protistrany, sú títo spotrebiteľia odradení od dovolávania sa práv, ktoré im vyplývajú zo smernice 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, body 54 a 56).
- 57 Ak je zásah súdu a preskúmanie prípadnej nekalej povahy podmienok zmluvy uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom stanovené predmetnou vnútroštátnou právnou úpravou len v pokročilom štádiu konania, napríklad v štádiu odporu proti už vydanému opatreniu, alebo, ako vo veci samej, v konaní o opravnom prostriedku podanom proti odôvodnenému rozhodnutiu súdneho tajomníka, môže tento zásah zachovať potrebný účinok smernice 93/13 len vtedy, ak nie je spotrebiteľ odradený v tomto štádiu od dovolávania sa svojich práv v postavení navrhovateľa alebo protistrany (pozri analogicky rozsudok z 20. septembra 2018, EOS KSI Slovensko, C-448/17, EU:C:2018:745, body 46 a 51).
- 58 Súdny dvor napokon tiež rozhodol, že povinnosť vyplývajúca z článku 7 ods. 1 smernice 93/13 stanoviť procesné podmienky umožňujúce zabezpečiť dodržiavanie práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z tejto smernice, proti používaniu nekalých podmienok, zahŕňa požiadavku práva na účinný prostriedok nápravy, ktorá je tiež zakotvená v článku 47 Charty (rozsudok z 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 59 a citovaná judikatúra).
- 59 Na prvé dve otázky treba odpovedať s prihliadnutím na túto judikatúru.
- 60 V prejednávanej veci, ako vyplýva z bodov 34 až 36 tohto rozsudku, ak sa spotrebiteľ domnieva, že odmena požadovaná jeho advokátom nie je oprávnená alebo je neprimeraná, môže ich spotrebiteľ napadnúť pred tajomníkom vnútroštátneho súdu, ktorý začal súdne konanie, v súvislosti s ktorým

vznikol nárok na túto odmenu. Súdny tajomník vydá odôvodnené rozhodnutie, ktorým určí dlžnú sumu, pod hrozbou exekúcie. Hoci súdny tajomník vykoná určité overenia týkajúce sa tejto odmeny, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že ako mimosúdny orgán nemá právomoc posúdiť, či zmluvná podmienka, z ktorej táto odmena vyplýva, je z hľadiska smernice 93/13 nekalá.

- 61 Ak sa spotrebiteľ rozhodne podať opravný prostriedok proti odôvodnenému rozhodnutiu súdneho tajomníka, z článku 454a LEC vyplýva, že tento návrh musí byť podaný v lehote piatich dní a nemá odkladný účinok. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania tiež vyplýva, že súd, na ktorý je podaný takýto návrh, nemá možnosť preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok obsiahnutých v zmluve, ktorá viedla ku vzniku požadovanej odmeny, keďže jeho preskúmanie sa obmedzuje len na predmet rozhodnutia súdneho tajomníka. Navyše systém vykonávania dôkazov je tiež obmedzený na listinné dôkazy, ktoré už boli predložené súdnemu tajomníkovi.
- 62 Španielska vláda vo svojich písomných pripomienkach spochybňuje rozsah LEC, ako ho predložil vnútroštátny súd. Podľa tejto vlády táto právna úprava nestanovuje žiadne výslovné obmedzenie týkajúce sa možnosti súdu preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok alebo týkajúcich sa vykonávania dôkazov v rámci návrhu na preskúmanie.
- 63 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, hoci Súdnemu dvoru prináleží vykladať ustanovenia práva Únie, výklad vnútroštátnej právnej úpravy prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu. Súdny dvor teda musí vychádzať z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý mu poskytol uvedený vnútroštátny súd (rozsudok z 26. júna 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, bod 52 a citovaná judikatúra).
- 64 Vzhľadom na charakteristiky návrhu na preskúmanie upraveného v LEC, tak ako sú uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, najmä vzhľadom na obmedzenú povahu preskúmania vykonávaného súdom, pokiaľ ide o odôvodnené rozhodnutie súdneho tajomníka, na zákaz tohto súdu vykonať *ex officio* alebo na návrh účastníka konania preskúmanie prípadnej nekalej povahy podmienok obsiahnutých v zmluve, ktorá je základom požadovanej odmeny, ako aj na systém vykonávania dôkazov, ktorý sa zdá, že bráni účastníkovi konania predložiť iné dôkazy, ako sú tie, ktoré už boli predložené súdnemu tajomníkovi, aby sa mohol dovolávať svojich práv, ktoré mu vyplývajú zo smernice 93/13, možno dospieť k záveru, že existuje nezanedbateľné riziko, že bude spotrebiteľ odradený dovolávať sa týchto práv v rámci návrhu na preskúmanie.
- 65 Vnútroštátny súd však uvádza, že v rámci riadneho súdneho konania alebo konania o výkone rozhodnutia má spotrebiteľ možnosť odvolávať sa na prípadnú nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve uzavretej so svojím advokátom, na základe ktorej od neho požaduje zaplatenie odmeny.
- 66 Pokiaľ ide v prvom rade o riadne súdne konanie uvedené v článku 34 ods. 2 a článku 35 ods. 2 LEC, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne nevyplýva, že by začatie tohto konania na podnet spotrebiteľa malo odkladný účinok na výkon odôvodneného rozhodnutia súdneho tajomníka alebo súdneho rozhodnutia prijatého v nadväznosti na návrh na preskúmanie, ktorým sa toto rozhodnutie potvrdí, tak, že by mohol súd rozhodujúci v takomto konaní preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok dotknutého rozhodnutia pred výkonom týchto rozhodnutí.

- 67 Pokiaľ ide v druhom rade o zásah súdu v štádiu výkonu rozhodnutia, treba poznamenať, že pokiaľ ide o výkon odôvodneného rozhodnutia súdneho tajomníka, vnútroštátny súd sa domnieva, že takéto rozhodnutia treba kvalifikovať ako „procesné rozhodnutia“, takže v štádiu ich výkonu v režime podľa článku 556 LEC sa spotrebiteľ nemôže odvolávať na prípadnú nekalú povahu niektorých podmienok uvedených v exekučnom titule.
- 68 Pokiaľ ide o výkon rozhodnutia vydaného v rámci návrhu na preskúmanie, zdá sa, že sa naň vzťahujú dôvody námietky stanovené v článku 556 LEC vzhľadom na jeho súdnu povahu, pričom odporca výkonu rozhodnutia sa môže v rámci námietky, ktorá nemá odkladný účinok, odvolávať len na výkon povinnosti, premlčanie návrhu na výkon rozhodnutia alebo zmieru medzi účastníkmi konania.
- 69 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, s výhradou overení, ktoré prináležia vnútroštátnemu súdu, pokiaľ ide o výklad vnútroštátneho práva, že ani riadne súdne konanie, ani exekučné konanie zjavne neumožňujú napraviť riziko, že spotrebiteľ nebude môcť uplatniť svoje práva vyplývajúce zo smernice 93/13 v rámci návrhu na preskúmanie.
- 70 Smernica 93/13 v spojení so zásadou efektivity a článkom 47 Charty preto bráni vnútroštátnej procesnej úprave, o akú ide vo veci samej, keďže táto právna úprava neumožňuje preskúmanie nekalej povahy podmienok obsiahnutých v zmluve uzavretej medzi advokátom a jeho klientom ani v štádiu napadnutia požadovanej odmeny v rámci prvej fázy konania prebiehajúceho pred tajomníkom súdu, ktorý rozhodoval v súdnom konaní, ktoré viedlo ku vzniku dotknutej odmeny, ani v rámci návrhu na preskúmanie, ktorý možno následne podať na súde proti rozhodnutiu súdneho tajomníka.
- 71 Španielska vláda a Komisia však uvádzajú, že konformný výklad vnútroštátneho procesného režimu, ktorý umožňuje súdu rozhodujúcemu o návrhu na preskúmanie *ex offio* posúdiť, alebo na návrh spotrebiteľa, prípadnú nekalú povahu podmienky v zmluve, ktorá zakladá nárok na odmenu, je možný, čo ani vnútroštátny súd nevylučuje.
- 72 Zásada konformného výkladu vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, pričom zohľadnia vnútroštátne právo ako celok a uplatnia výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, aby zaručili úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospeli k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným touto smernicou (rozsudok z 26. júna 2019, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2019:537, bod 65 a citovaná judikatúra).
- 73 V tejto súvislosti Komisia vo svojich písomných pripomienkach naznačuje, že sa možno domnievať, že odmena vyplývajúca z nekalej podmienky „nie je oprávnená“ v zmysle článku 35 ods. 2 LEC. V každom prípade, ak by vnútroštátny súd dospel k záveru, že je možný konformný výklad vnútroštátneho práva a že mu tento výklad umožňuje *ex offio* preskúmať prípadnú nekalú povahu ustanovenia o späťvzatí, mal by mať súčasne možnosť nariadiť dokazovanie na tieto účely (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 74 Tomuto súdu teda prináleží, aby preskúmal, v akom rozsahu môže byť vnútroštátny procesný režim predmetom výkladu, ktorý je v súlade so smernicou 93/13, a vyvodíť z toho dôsledky, pričom v prípade potreby upustí od uplatnenia všetkých vnútroštátnych ustanovení alebo judikatúry, ktoré bránia povinnosti súdu, vyplývajúcej z požiadaviek tejto smernice, *ex offio*

preskúmať, či ustanovenia dohodnuté medzi účastníkmi konania majú nekalú povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 a C-483/18, EU:C:2019:930, bod 76, ako aj citovanú judikatúru).

- 75 S prihliadnutím na tieto úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že smernica 93/13 v spojení so zásadou efektivity a článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa skráteného konania o zaplatenie odmeny advokáta, na základe ktorej návrh podaný proti klientovi – spotrebiteľovi je predmetom rozhodnutia prijatého mimosúdny orgánom, pričom zásah súdu je upravený až v štádiu prípadného podania opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu, bez toho, aby mal súd rozhodujúci pri tejto príležitosti možnosť v prípade potreby *ex officio* preskúmať, či podmienky obsiahnuté v zmluve, ktorá viedla k podaniu návrhu na zaplatenie odmeny, sú nekalej povahy, ani pripustiť predloženie iných listinných dôkazov účastníkmi konania, než sú tie, ktoré boli predložené mimosúdny orgánom.

O tretej otázke

- 76 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 2 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že výnimka stanovená v tomto ustanovení sa vzťahuje na ustanovenie zmluvy uzatvorenej medzi advokátom a jeho klientom, podľa ktorého sa klient pod hrozbou finančného postihu zaväzuje riadiť pokynmi tohto advokáta, nekonať bez jeho vedomia alebo v rozpore s jeho stanoviskom a že sám nevezme návrh späť v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi.
- 77 Na úvod treba pripomenúť, že vzhľadom na to, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 stanovuje výnimku z mechanizmu vecného preskúmania nekalých podmienok, toto ustanovenie treba vykladať reštriktívne. Táto výnimka sa v prvom rade týka podmienok, ktoré sa týkajú hlavného predmetu zmluvy, a v druhom rade podmienok, ktoré sa týkajú primeranosti ceny a odmeny na jednej strane a služieb alebo tovaru poskytovaných alebo dodávaných za protihodnotu na druhej strane.
- 78 Pokiaľ ide o kategóriu zmluvných podmienok, ktorá patrí pod pojem „hlavný predmet zmluvy“, Súdny dvor rozhodol, že tieto podmienky sa majú chápať ako podmienky, ktoré upravujú základné plnenia tejto zmluvy, s výnimkou podmienok, ktoré majú vedľajšiu povahu vo vzťahu k podmienkam vymedzujúcim samotnú podstatu zmluvného vzťahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuc a i., C-186/16, EU:C:2017:703, body 35 a 36, ako aj citovanú judikatúru). V prejednávanej veci sú hlavnými plneniami plnenia vymenované v bode 21 tohto rozsudku, keďže ustanovenie o späťvzátí má skôr sankcionovať konanie klienta, ktorý koná v rozpore s radami svojho advokáta. Toto ustanovenie teda do tejto kategórie nepatrí.
- 79 Pokiaľ ide o kategóriu zmluvných podmienok, ktoré sa týkajú primeranosti medzi cenou a službou, nevzťahuje sa ani na ustanovenie o späťvzátí, keďže takéto ustanovenie nestanovuje odmenu za poskytnutú službu, ale len sankcionuje porušenie zmluvnej povinnosti (pozri analogicky rozsudok z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 58).
- 80 Na tretiu otázku treba preto odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že výnimka stanovená v tomto ustanovení sa nevzťahuje na ustanovenie zmluvy uzatvorenej medzi advokátom a jeho klientom, podľa ktorého sa klient pod hrozbou finančného

postihu zaväzuje riadiť sa pokynmi tohto advokáta, nekonať bez jeho vedomia alebo v rozpore s jeho stanoviskom a že sám nevezme návrh späť v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi.

O štvrtej otázke

- 81 Vzhľadom na odpoveď na tretiu otázku nie je potrebné odpovedať na štvrtú otázku.

O piatej otázke

- 82 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2005/29 vykladať v tom zmysle, že vloženie ustanovenia, ktoré stanovuje finančný postih voči klientovi, do zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom, ak sám vezme späť návrh v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi, pričom táto podmienka odkazuje na sadzobník profesijnej komory a nebola uvedená v obchodnej ponuke ani v informáciách uvedených pred uzavretím zmluvy, možno považovať za nekalú obchodnú praktiku v zmysle tejto smernice.
- 83 Na účely odpovede na túto otázku treba najprv pripomenúť, že článok 2 písm. d) smernice 2005/29 definuje pojem „obchodné praktiky“ použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“ (rozsudok z 15. marca 2012, Pereničová a Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, bod 38, ako aj citovaná judikatúra).
- 84 Podľa článku 3 ods. 1 smernice 2005/29 v spojení s jej článkom 2 písm. c) sa táto smernica vzťahuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k akémukoľvek tovaru alebo akejkolvek službe. Podľa článku 5 ods. 4 uvedenej smernice sú nekalé najmä klamlivé obchodné praktiky v zmysle článkov 6 a 7 tejto smernice.
- 85 Napokon, ako vyplýva z článku 7 ods. 1 a 2 smernice 2005/29, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak v skutkovej súvislosti s prihliadnutím na všetky jej črty, okolnosti, ako aj obmedzenia komunikačného prostriedku, opomenie, zatají alebo poskytne nejasným spôsobom podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.
- 86 V prejednávanej veci vloženie takej podmienky, akou je ustanovenie od späťvzatí, do zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom bez toho, aby bola uvedená v obchodnej ponuke alebo v informáciách poskytnutých pred uzavretím zmluvy, predstavuje *a priori* opomenutie poskytnúť podstatnú informáciu alebo zatajenie takejto informácie, ktorá môže ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do tohto zmluvného vzťahu. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru totiž vyplýva, že táto podmienka odkazuje pri výpočte zmluvného peňažného postihu, ktorý stanovuje, na sadzobník profesijnej komory advokátov v Seville, ktorej obsah je ťažko prístupný a zrozumiteľný, a v prípade uplatnenia uvedenej podmienky je spotrebiteľ povinný zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá môže dosiahnuť značnú sumu, či dokonca neprimeranú vo vzťahu k cene za služby poskytované na základe tejto zmluvy. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby to overil.

- 87 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na piatu otázku odpovedať tak, že smernica 2005/29 sa má vykladať v tom zmysle, že vloženie ustanovenia, ktoré stanovuje finančný postih voči klientovi, do zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom, ak sám vezme späť návrh v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi, pričom táto podmienka odkazuje na sadzobník profesijnej komory, a nebola uvedená v obchodnej ponuke ani v informáciách uvedených pred uzavretím zmluvy, sa má kvalifikovať ako „klamlivá“ obchodná praktika v zmysle článku 7 tejto smernice, pokiaľ vedie alebo môže viesť priemerného spotrebiteľa k tomu, aby prijal obchodné rozhodnutie, ktoré by inak neurobil, čo musí preskúmať vnútroštátny súd.

O trovách

- 88 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/ES z 25. októbra 2011, v spojení so zásadou efektivity a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave týkajúcej sa skráteného konania o zaplatenie odmeny advokáta, na základe ktorej návrh podaný proti klientovi – spotrebiteľovi je predmetom rozhodnutia prijatého mimosúdnym orgánom, pričom zásah súdu je upravený až v štádiu prípadného podania opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu, bez toho, aby mal súd rozhodujúci pri tejto príležitosti možnosť v prípade potreby *ex offio* preskúmať, či podmienky obsiahnuté v zmluve, ktorá viedla k podaniu návrhu na zaplatenie odmeny, sú nekalej povahy, ani pripustiť predloženie iných listinných dôkazov účastníkmi konania, než sú tie, ktoré boli predložené mimosúdnemu orgánu.

2. **Článok 4 ods. 2 smernice 93/13, zmenený smernicou 2011/83,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

výnimka stanovená v tomto ustanovení sa nevzťahuje na ustanovenie zmluvy uzatvorenej medzi advokátom a jeho klientom, podľa ktorého sa klient pod hrozbou finančného postihu zaväzuje riadiť sa pokynmi tohto advokáta, nekonať bez jeho vedomia alebo v rozpore s jeho stanoviskom a že sám nevezme návrh späť v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi.

- 3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

vloženie ustanovenia, ktoré stanovuje finančný postih voči klientovi, do zmluvy uzavretej medzi advokátom a jeho klientom, ak sám vezme späť návrh v súdnom konaní, v súvislosti s ktorým zveril postup uvedenému advokátovi, pričom táto podmienka odkazuje na sadzobník profesijnej komory, a nebola uvedená v obchodnej ponuke ani v informáciách uvedených pred uzavretím zmluvy, sa má kvalifikovať ako „klamlivá“ obchodná praktika v zmysle článku 7 tejto smernice, pokiaľ vedie alebo môže viesť priemerného spotrebiteľa k tomu, aby prijal obchodné rozhodnutie, ktoré by inak neurobil, čo musí preskúmať vnútroštátny súd.

Podpisy